

MARKERING AV OLAV WERNERS 100-ÅRS DAG OG TETTSTEDVANDRING I GEITHUS 29.JULI 2013 KL 1800.

Om lag 90 personer var møtt fram rundt Olav Werner-minnesmerket på Geithus Torg da Gunnar Hellerud ønska velkommen. Arrangementet starta med at "Det lysnet i skogen" i Werners innspilling blei avspilt- det er jo i år 200 år siden tekstforfatteren Jørgen Moe blei født.

Ingar Hellerud holdt minnetale over Olav Werner. Han blei født i Geithus olsokdagen 29.juli 1913 og begynte tidlig å synge. 16 år gammel var han solist med Geithus Mannskor. Etter en tur til sjøs starta han sangundervisning, og i 1931 deltok han i et stort sangstevne under ledelse av kapellmester Melvin Rasmussen (Modum Bad). Erik Herseth og Sigurd Hoff blei de fremste lærerne hans. I 1936 debuterte han i radio, og fra 1937 begynte han å gi ut plater på Columbia. Til å begynne med var det mye hawaiimusikk. Seinere blei det nesten all slags musikk. Han turnerte med organisten Rolf Holger på 312 kirkekonserter og sang i radioen med Andaktskvartetten i 19 år. Han sang dessuten i et meget stort antall begravelser. Mest er han kanskje for ei breiere publikum forbundet med Ønskekonserteren fra 1950.

Siste musikkutgivelse var i 1987 da han ga ut 4 kassetter med svært forskjellig innhold. Han døde i 1992.

Ingar Hellerud overrakte blomster til Olav Werners datter.

Gunnar Hellerud intervjuar Knut Løver om Werners fotballinteresse og sønnen Kåre Werner bl.a. om hans sterke forhold til Modum og Geithus. Til avslutning blei "Å eg veit meg eit land" spilt.

.....
TETTSTEDSVANDRING.

De fleste frammøtte fulgte så med på vandringa i det gamle sentrum av Geithus under ledelse av **Erling Diesen (81) og Jan Henrik Eriksen (80)**. Innledningsvis skisserte Erling Diesen Geithus på slutten av 30-tallet med 3 fabrikkar i drift hvor omtrent alle karane arbeidde. . (Det arbeidde også noen ugifte jenter på salen, Signe Døhlen (Tangen) var til stede). Det var her det meste av verdiskapninga i Modum fant sted. Som industristed var Geithus politisk mørkerødt.

Fotballen var også en viktig identitetsskapende faktor med det absolutte høydepunktet knytta til oppholdet i Hovedserien tidlig på 1950-tallet.

Geithus torg var den gang ei sandslette uten fortauer, beplantning eller gatelyst, men det var heller ikke mange biler. Brødrene Solheim hadde bilrute, ellers var det å bruke tog, sykkel eller beina avhengig av hvor langt man skulle. I dette området hadde lederne på Drammenselva sine hus- bestyrer, ingeniør, sliperimesterr og kontorsjef. Her lå også Anna Skouens fødehjem , og bak nåværende Coop et ishus.

Rett over jernbanebrua var mange forretninger samla. Til høyre lå den kooperative mat-og klesbutikken, til venstre lager, kontorer, kjøttbutikk og bakerbutikk. Fra pølsemakeriet og bakeriet i den nedenforliggende bakgården blei det under krigen levert ut brød og kjøtt natterstid til motstandsfolk som lå ved Kistefoss (før snøen kom). Hele dette komplekset er nå borte etter brann.

Ved dette bygget sto kinoplakatene, som var et samlingspunkt ikke minst da det var mange arbeidsledige tidlig på 30-tallet. Knut Løver fortalte at pølsemakerne var så sportsinteresserte at han måtte låne dem radio så de kunne følge med på 5-mila i Holmenkollen lørdag ettermiddag.

På samme side fulgte så den berømte **Jossebu**, blant mye annet samlingssted etter fotballkampene på Rolighetsmoen med utdeling av sjokoladebiter til alle. Deretter Hans Bakkens tekstilforretning som blei videreført av Johannes Eriksen og seinere sønnen Jan Henrik Eriksen til innpå 90-tallet. I underetasjen hadde snekker Somdalen sitt verksted, der han blant annet snekra kister til alle geithusinger som skulle i grava.

Tvers over gata for denne lå **Skargården** som blei ødelagt i storbrannen 1935. Den blei erstatta av **Solheimgården** med melkeutsalg, systue, frisør, tannlege og til sist bank. I det neste huset bodde Rudolf Andreassen, en av de mange innflytta svenskætta i området som Erling Diesen har kartlagt.

I nåværende Geithus Matbar dreiv fru Andersen kafe og mannen var fotograf. På høyre side **Løvergården** bygd i mur etter brann i 1930. Jordet på venstre side av vegen litt lenger fram blei bygd ut på 1930-tallet. I dette området var Antonsen lastebilforretning med beninpumpe.

.

Ved Haktor Valvatnes første butikklokale gikk turen opp den smale vegen til Geithusberga og Dælvegen . Her bodde den svenskfødte katfossarbeideren Kalle Alderin på høyre side og på venstre side Bjarne "Gulakers" sitt barndomshjem i gult . I et rødt hus som regnes som Geithus eldste bodde Gunhild Sønsteby som hadde ei døvstum datter.

I et annet bodde Hans Tandberg, første formann i Geithus Fagforening stifta 1906.

Thorolf Eriksens snekker-/møbelsnekker-,skomaker-verksted og systue som etter hvert blei til Moldum Industri ligger også her. Her var også internat for arbeiderne.

Bedehuset Betlehem (pinsevennenes lokale, forløper til dagens Betlehem) hadde en populær søndagsskole som konkurrerte med Vaaraan om Geithusbarna. Her fant det sted en tragedie i april 1945 som Jan Henrik var vitne til. 2 alvorlig sjuke tyskere blei lagt utafør huset, helsesøster ville pumpe dem, men tyskerne kjørte disse og flere andre av gårde med lastebiler til Drammen sykehus. Mange døde, hvor mange veit man ikke. Det bodde 10-12 tyske kavalerister på Bedehuset sammen med russiske overløpere som passa hestene. Ingen av de siste døde så vidt man veit. Antakelig var det forgiftning som ramma tyskerne.

Turen gikk så tilbake over jernbanebrua til **stasjonsområdet** der Holden var stasjonsmester på 30-tallet og der også posten lå. Dette var fast samlingssted om kvelden.

Avslutninga fant sted på kommunens tusenårssted som ifølge kjentmennene heter **Paddeevja**.